

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv.III.10.811/2012/4.szám

A Kúria a dr. Gulyás Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Kecskeméti Munkaiügyi Bíróságon 4.M.258/2011. szám alatt indított és a Kecskeméti Törvényszék 2012. augusztus 30-án kelt 3.Mf.20.745/2012/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.745/2012/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A Regionális Egészségbiztosítási Pénztár a 2010. december 15-én kelt határozatával 204.831 forint és kamata megfizetésére kötelezte a felperest R. M.-né 2006. május 17-én történt úti balesetével összefüggésben felmerült baleseti ellátás megtérítése címén. A határozat szerint a sérült T. belterületén, az úttesten való átkelés során, a túloldalon parkoló személygépkocsija felé haladva úgy szenvedett balesetet, hogy kb. 3-5 centiméter mély és kb. 15-20 centiméter átmérőjű kátyúba lépett, amelynek következtében bokája megbicsaklott és elesett. A felperes megtérítési kötelezettségét az alperes a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 33. § (1) bekezdés b) pontja, 34. § (1) bekezdése megszegése miatt,

a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 68. § (1) bekezdése alkalmazásával azért állapította meg, mert a közút kezelőjeként nem gondoskodott arról, hogy az útszakasz biztonságos közlekedésre alkalmas legyen, az évek óta fennálló kockázatforrást nem szüntette meg.

Az elsőfokú bíróság a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezésére irányuló keresetet elutasította. A bíróság nem fogadta el a felperes azon védekezését, miszerint az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsított azzal, hogy a 2006. április 25-én tartott útellenőrzés során az egyenetlen úttestre figyelmeztető táblát helyezett ki, amely a közlekedők így a tábla előtt személygépkocsijával elhaladó sérült részére is jelezte az úttest burkolatának egyenetlenségét. Az ítéleti érvelés szerint a sérült és a segítségére siető R. L. tanúvallomása bizonyítja, hogy a balesetet okozó kátyú több hónappal korábban, de mindenképpen egy hónapnál régebben keletkezett. Mivel a tábla kihelyezésétől a baleset bekövetkeztéig több mint 20 nap eltelt, a felperes pedig a közút megrongálódását a Kkt. 34. § (4) bekezdése alapján haladéktalanul köteles kijavítani, illetve a forgalom biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani, a felperes nem mentesülhetett a felelősség alól. A perbeli, a III. vagy IV. szolgálati osztályba sorolható közút burkolati hibáinak kijavítási határideje - a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Hálózati Infrastruktúra Főosztálya által ÚT2-2.103. szám alatt kiadott útügyi műszaki előírásban foglaltak alapján - három, maximum tíz nap volt. Mivel a burkolathiba észlelése és a baleset bekövetkezése között több mint tíz nap telt el, a felperes terhére a felelősségét megalapozó mulasztás megállapítható. A bíróság ítéletében rögzítette azt is, hogy a sértett közrehatására a felperes alaptalanul hivatkozott, a baleset helyszíne közelében ugyanis sem kijelölt gyalogos átkelőhely, sem útkereszteződés nem található.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - az Ebtv. 68. § (1)-(2) bekezdése, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, a Kkt. 34. § (1) és (4) bekezdése, az Országos Közutak Kezelésének Szabályozásáról szóló 6/1998. (III.11.) KHVM rendelet (KHVMr.) 2. § c) pontja, 4. § (1) bekezdése és a KHVM mellékletét képező Országos Közutak Kezelési Szabályzata (OKKSZ) 1.2., 5.2.1. 5.2.3. pontjai, valamint az OKKSZ Függelék II.2. pontja alkalmazásával - megváltoztatta és a fizetési meghagyást hatályon kívül helyezte.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli, az V. szolgáltatási osztályba sorolható közúton keletkezett burkolathiba második fokozatú javítást indokolt, amelyből következően a felperesnek a munka megkezdésére 30 nap állt rendelkezésére. A felperes a perben igazolta, hogy a baleset helyszínénél szolgáló közutat rendszeresen ellenőrizte és azt is, hogy az általa 2006.

április 25-én észlelt hibára az úttest egyenetlenségét jelző tábla kihelyezésével hívta fel a gépjárművezetők figyelmét. A perben a sérült a burkolati hiba hónapokkal korábbi keletkezését, R. L. annak egy, maximum másfél hónapja való fennállását állította. A másodfokú bíróság a felperes 30 naponta fennálló ellenőrzési kötelezettségére tekintettel nem tartotta megállapíthatónak, hogy a hibát a 2006. április 25-i ellenőrzést megelőzően észlelnie kellett volna, az úthiba korábbi keletkezésére önmagában abból sem volt levonható következtetés, hogy a kátyú méretét a tanúk 3-5 centiméter mélységűnek, átmérőjét 15-20 centiméteresnek becsülték.

A másodfokú bíróság szerint a felperes felelőssége szempontjából annak volt jelentősége, hogy a felperes a jogszabályban előírt határidőben megkezdte-e a javítást, a figyelemfelhívó és sebességhatárolást előíró közúti jelzőtáblák kihelyezése ugyanis a mentesülést csak ezen időpontig eredményezhette. Mivel a burkolati hiba 2006. április 25-i észlelésétől a baleset május 17-i bekövetkeztéig nem telt el 30 nap, a jogszabály által előírt kötelezettség felperes általi megszegése nem volt megállapítható, ami a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezését indokolta.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, és a felperes költségeiben való marasztalását kérte a Pp. 339. § (1) bekezdése, a Kkt. 33. § (1) bekezdése, 34. § (1) bekezdése, az OKKSZ 3.1.1. pontja, az 5.2.3. pontja, az Ebtv. 68. § (1) bekezdése és a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértését állítva.

Az alperes a felsorolt jogszabályok megsértése kapcsán mindenek előtt a perben korábban - szóban és írásban - előadott nyilatkozatai változatlan tartalommal való fenntartására hivatkozott. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a tényállást hiányosan, iratellenesen állapította meg és a bizonyítékokat - azok logikai egységét megsértve - okszerűtlenül mérlegelte. E körben előadta, hogy a meghallgatott tanúk - a jogerős ítélet megállapításával szemben - igazolták, hogy a perbeli közúton az út teljes szélességét érintően hosszabb időszak óta fennállt burkolathiba. A sérült tanúként úgy nyilatkozott, hogy az út már hónapok óta rossz volt, a kátyúk a teljes területen összefüggőek voltak, azokat igazán kikerülni sem lehetett, Rédei Lajos pedig azt adta elő, hogy mindig több kátyú szokott ott lenni, ahol a sérült elesett és úgy gondolta, hogy a kátyú, amiben a sérült megbotlott, egy-másfél hónapja lehetett az úton.

Az alperes kiemelte, hogy a jogszabályban előírt 30 napos javítási kötelezettség teljesítését a baleset napjához viszonyítva kell vizsgálni, a felperes késedelme pedig akkor is megállapítható, ha a burkolathiba csak a balesetet megelőző 30. napon keletkezett volna, mivel az ellenőrzésre és a burkolathibát jelző táblák kihelyezésére

csak 2006. április 25-én került sor, javítási munkát azonban a felperes ehhez az időponthoz képest sem végzett 30 napon belül.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a sérültre a KRESZ 10. § (3) bekezdése alapján a veszélyt jelző tábla hatálya nem terjedt ki, mert a baleset időpontjában gyalogosként közlekedett az úttesten. A tanúk egybehangzó vallomása szerint a baleseti helyszín közelében kijelölt gyalogos átkelőhely, útkereszteződés nem volt, ennek hiányában az elsőfokú bíróság vonta le helyesen azt a következtetést, hogy a sértetti közrehatás nem állapítható meg. A felperest a 30 napos javítási kötelezettség elmulasztása miatt, figyelemmel arra, hogy nem tett meg mindent, ami az adott helyzetben elvárható lett volna, mulasztása pedig okozati összefüggésben van a balesettel, az Ebtv. 68. § (1) bekezdése szerint megtérítési felelősség terheli.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és az alperes költségekben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Kkt. 34. §-át gyakorlati tartalommal kitöltő KHVMr. rendelkezései alkalmazásával helyes következtetést vont le arra, hogy a káreseményhez képest a 2006. április 25-én megtartott útellenőrzés és az ekkor tett intézkedés folytán a felperes nem esett késedelembe a figyelemfelhívó táblával jelölt úthiba felszámolásával. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével helyesen foglalt állást az úthiba keletkezéséről és arról is, hogy a felperes felelőssége megállapításához hiányzik a jogellenesség és a felróhatóság. A felperes utalt a perben csatolt beadványaiban foglaltak felülvizsgálati eljárásban való fenntartására is. Kiemelte, hogy a felülvizsgálati kérelem iratellenesen tartalmazza a R. L. tanú által elmondottakat, a tanú ugyanis a káreseményt megelőző egy-másfél hónapban jelölte azt meg, ebből következően az úthiba a 2006. április 25-i bejárást megelőző 30 nappal korábban nem volt észlelhető.

Az alperes álláspontja szerint a felperes tévesen határozta meg a burkolati hiba keletkezésének idejét. A tanúk úgy nyilatkoztak, hogy a perbeli útszakaszon, annak teljes keresztmetszetén kb. egy házas ingatlan hosszúságban - közműfejlesztés és a 2006. évi árvízvédekezés miatt - gyakori volt a megbontás, tanúvallomás igazolta azt is, hogy az útszakaszt rendszeresen kátyúzták, illetve hogy a burkolatot - a víz átdiffundálásának okait keresve - a vízi közmű szakemberei is megbontották. A felperes végül hivatkozott arra is, hogy az alperes tévesen értelmezte az általános vétkességen alapuló kártérítési felelősséget, nem annak volt jelentősége ugyanis, hogy a 2006. április 25-én észlelt úthibát a közútkezelő május 25-ig kijavította-e, hanem annak, hogy azt az észleléskor azonnal figyelmeztető táblával látta el, a május 17-ig

el nem végzett burkolatjavítás pedig nem minősül jogszabálysértő mulasztásnak. A jogalkotó a 30 napos helyreállítási időszakot azért biztosította a közútkezelőnek, hogy a burkolatjavításra tervezetten, a főbb útvonalak prioritását szem előtt tartva kerüljön sor.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság/Kúria következetes gyakorlata szerint a jogerős ítélet érdemi felülbírálatára nem ad alapot olyan kijelentés, nyilatkozat, amely a megelőző eljárásokban tett nyilatkozatok, korábban hivatkozott álláspont, érvelés fenntartására utal. A Legfelsőbb Bíróság - a Pp. 270. §-a értelmezése során - több döntésében rámutatott: a felülvizsgálati kérelem önálló, rendkívüli jogorvoslat, amelyben a jogszabálysértést konkrétan meg kell jelölni és elő kell adni annak indokait; a korábbi beadványokra hivatkozás, e jogorvoslat speciális jellegére tekintettel nem foghat helyt (BH 1995.99; Pfv.VII.21.458/1999/4.; Mfv.III.10.922/2010/7., stb.). A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát e körben mellőzte.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44., stb.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

A per eldöntéséhez szükséges tényállás megállapításához a sérült és a segítségére siető R. L. perbeli tanúvallomásán kívül más bizonyítékok is rendelkezésre álltak. A sérült a közigazgatási eljárásban kitöltött kérdőíven 2007 áprilisában úgy nyilatkozott, hogy az úthiba kiterjedése közepes, területe, mélysége 15-20

centiméter volt, 2007 novemberi meghallgatása során pedig akként, hogy a balesetet egy 3 centiméter mély, 15-20 centiméter átmérőjű gödör okozta. R. L. 2007 júniusában a kérdőíven a baleset pontos leírása (hol és hogyan történt) és méretarányos rajz készítésére vonatkozó mezőt nem töltötte ki, a hiba kiterjedését 20x20 centiméterben, mélységét 5 centiméterben jelölte meg, 2007 júniusban pedig, meghallgatásakor azt adta elő, hogy a balesetnek nem volt közvetlen szemtanúja, a pontos helyszínt sem ismeri. K. J.-né a közigazgatási eljárásban tanúként 2007 novemberben elmondta, hogy leánya (a sérült) a baleset helyszínét a baleset után egy héttel mutatta meg neki, ott egy kb. 20 centiméter felületű, 3 centiméter mély gödör volt. A sérült a perben tanúként úgy nyilatkozott, hogy a burkolati hiba egy hónapnál régebben volt az úton, a kátyú, amibe belelépett 8-10 centiméter mély lehetett, R. L. pedig azt adta elő, hogy a perbeli útszakaszon 5 centiméter mélységű, 30-40 centiméter kiterjedésű kátyúk szoktak lenni az út a félévente történő javítások ellenére újra kikátyúsodott, amiben a sérült megbotlott kb. egy-másfél hónapja lehetett ott.

A tanúk - a fentiek szerint - a kialakult burkolati hiba méreteire teljes mértékben egyező nyilatkozatot tenni nem tudtak, a nyilatkozatok többségéből azonban olyan mértékű úthibára, ami - ahogyan a fizetési meghagyásban rögzítésre került - évek, vagy akár hónapok óta fennállt volna, nem lehetett következtetést levonni. Ezt támasztja alá egyebekben a felperes által csatolt úttellenőri napló is, amely 2006. január, február és március hónapokban 17, április hónapban 7, májusban, a baleset bekövetkezte előtti időpontig további 1 ellenőrzés megtörténtét, valamint azt is igazolta, hogy a felperes a perbeli útszakasz hibáinak jelzésére 2006. április 25-én „egyenetlen úttest” figyelmeztető táblát és 40 km/h sebességkorlátozó táblát helyezett ki.

A kifejtettek alapján az alperes alaptalanul hivatkozott felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet iratellenességére és a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésére, valamint arra is, hogy a felperes az Ebtv. 68. § (1) bekezdése szerinti felelőssége a KHVMr.-ben előírt 30 napos határidő elmulasztása miatt megállapítható. A felperes felelősségét ezen túl nem alapozza meg az a körülmény sem, hogy a gyalogos közlekedés során balesetet szenvedett sérült nem tartozott a KRESZ 10. § (3) bekezdésének hatálya alá, a sérült ugyanis személygépkocsival érkezett a helyszínre, így a burkolati hiba okozta veszélyhelyzetre való figyelmeztetése megtörténtnek tekintendő, ezért a Kkt. 34. § (4) bekezdése felperes általi megszegése nem állapítható meg. A másodfokú bíróság döntése meghozatala során sértetti közrehatást nem értékelte, ezért nem volt jelentősége a felperes által felhozott azon körülménynek sem, hogy a közelben gyalogos átkelőhely, útkereszteződés nem volt.

A Kúria mindezek alapján - a Pp. 275. § (2) bekezdésében meghatározott kereteken belül eljárva - megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat, ezért a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés h) pontja és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2014. január 6.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő